

შახვაში

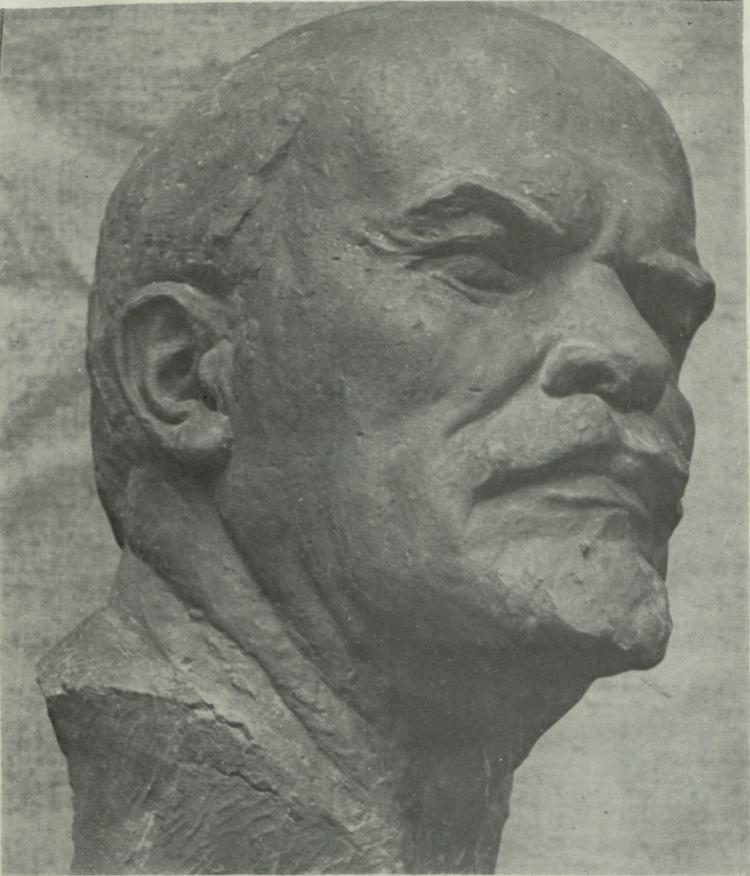
თბილისი, საპარტოვო სსრ მხატვართა კავშირი

1974 წლის აპრილი

ფასი 50 კპ.

„რაც უფრო ახლო მხატვრის კავშირი საზოგადოებასთან, მით უფრო ნაღვილია შემოქმედებითი წარმატებისა და მიღწევების საკენ მიმავალი გზა.“

ლ. ი. ბრეჟნევი

მხატვარი და დრო

ნოდარ ჯანბერიძე

მხატვრის ტრადიციული კვირული წელს ტარდება ჩვენი ცხოვრების მნიშვნელოვან ეტაპზე, როცა საბჭოთა ხალხი თავადღებულად შრომობს სკკპ XXIV ყრილობის წინაწარმად სახელმწიფო განათლების მინისტრის მონაწილეობით შეიქმნა მხატვრის მშრომლობის მეთოდური ხელშეწყობის მისივე დადგენილებების საფუძველზე. საპარტოვო მხატვრული მშრომლობის მისივე დადგენილებების საფუძველზე. საპარტოვო მხატვრული მშრომლობის მისივე დადგენილებების საფუძველზე.

ჩვენი რესპუბლიკა ახალი რიტმით ცხოვრობს. უკანასკნელ წლებში არსებულ სერიოზულ ნაკლებობათა და დამახინჯებთა აღმოსაფხვრელად ჩატარებული პრიციპულმა ბრძოლამ ხელსაყრელი პირობები შექმნა ახალი წარმატებებისათვის ჩვენი მოღვაწეობის ყველა ვიწროვან კარსა და ახალი ენერჯითა და ენთუზიაზმით იღვწიან ვერ კიდევ გადაუწყვეტელი ამოცანების დასაძლევად, იმ საპატიო ვალდებულებათა შესრულებისათვის, რომლებიც ხელშეწყობის განმსაზღვრელმა წელმა წამოაყენა მათ წინაშე.

ჩვენი რესპუბლიკა ახალი რიტმით ცხოვრობს. უკანასკნელ წლებში არსებულ სერიოზულ ნაკლებობათა და დამახინჯებთა აღმოსაფხვრელად ჩატარებული პრიციპულმა ბრძოლამ ხელსაყრელი პირობები შექმნა ახალი წარმატებებისათვის ჩვენი მოღვაწეობის ყველა ვიწროვან კარსა და ახალი ენერჯითა და ენთუზიაზმით იღვწიან ვერ კიდევ გადაუწყვეტელი ამოცანების დასაძლევად, იმ საპატიო ვალდებულებათა შესრულებისათვის, რომლებიც ხელშეწყობის განმსაზღვრელმა წელმა წამოაყენა მათ წინაშე.

ამოცანა, რომელიც ჩვენი ხელოვნების წინაშე დგას, რთული, მაგრამ უაღრესად კეთილშობილია: ხელოვნება უნდა დაეხმაროს პარტიას ახალი ადამიანის, ხალხის, კომუნისტური საზოგადოების ადამიანის აღზრდაში. საბჭოთა მხატვარი მოქმედებულია ამაღლებული მშრომლის ხალხის ავტორიტეტით, წახალისებით, ახალი ენერჯითა და ენთუზიაზმით შემატის შრომითი მოვალეობის შესრულების საპატიო საქმეში.

მხატვარი თავისი გაოქონების, დროის შვილია. იმ ნაწარმოებთა მიხედვით, რომლებიც თავის ადგილს იკავებენ თანამედროვე საზოგადოებრივ თუ სხვა დანიშნულების ნაგებობებში, ან იმ გამოფენების მიხედვით, რომლებიც სისტემატურად იმართება ჩვენში, შევიძლება წარმოვიდგინოთ არა მარტო თვით სახეობის ხელოვნების განვითარების გზები, არამედ ჩვენი ხალხის საერთო ისტორიაც. მხატვარი ასახავს იმ მნიშვნელოვან მოვლენებს ხალხის ისტორიაში, რომლებიც თავის დროზე კმინდებდნენ დღევანდლობას და იხედვოდნენ ხალხისადმი დღემდე რომ გადავავლოთ თვალი თუნდაც მარტო გამოფენებს, დავინახავთ, რომ მხატვრები ასახავდნენ ჩვენი საზოგადოების ჩამოყალიბებისა და განვითარების, ჩვენი ხალხის ცხოვრების ძირითად ეტაპებს. შრომითი თუ საბრძოლო გმირობა, საბჭოთა კვების მშენებლობის ამსახველი სურათები ისტორიის მეტად საინტერესო მატანებს კმინა.

ახლა, როცა მოვლს ქვეყანაში დიდი შრომითი აღმავლობა, განსაკუთრებული როლი ენიჭება ხელოვნებაში, და, კერძოდ, სახეობის ხელოვნების სხვადასხვა დარგებში ამ გმირული პათოსის გადმოცემა. ხელოვნების ნაწარმოებები შრომითი გმირობის განსახტავ იდეოლოგიასა და მხატვრობის მაღალ დონეზე უნდა ხდებოდეს. ხალხის გავრდილი უსეთიკური მოთხოვნებიდან ვერ ითმენს უდიდობას და მხატვრულ სიკაცობას, ხელოვნების უდიდობა ნაწარმოებებს. ამიტომაც უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება ჩვენი გარემოცვაში ცოცხალი ცხოვრების ღრმა შესწავლას, რაც მნიშვნელოვან, ქარხნების სამაქრობში, კოლმეურნეობისა თუ საბჭოთა მეურნეობებში უნდა ხდებოდეს, აუცილებელია მჭიდრო კონტაქტების დამყარება მრეწველობისა თუ სოფლის მეურნეობის წარმოებთან. ეს კონტაქტები ხელს შეუწყობს ხელოვნების აქტიურ შემკრის ცხოვრებაში, საბჭოთა მხატვრის აქტიურ მონაწილეობას კომუნისტური მნიშვნელობის საქმეში. უნდა გვაგაგრძელოთ შეხანიშნავი ტრადიცია: ისწავლოთ ცხოვრებისაგან და აწეზე იგი!

ამ ცოტა ხნის წინ საქართველოს მხატვრები წარსულდნენ საზოგადოების წინაშე ახალი გამოწვევის „ღიღინა შრომისა“. გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო სახეობის ხელოვნების თითქმის ყველა დარგისა და მინაწილეობის იდეალა ქართველ მხატვართა რამდენიმე თაობა. აქ ექსპონირებული საკმაოდ მრავალრიცხოვანი ნაწარმოებები მთლიანად მხატვართა ინიციატივის შედეგი იყო: გამოფენას გარკვეული მისამართებელი სამუშაო უსწრებდა წინ. აღდგენილი იქნა ტრადიცია — მხატვართა ბრიგადების მუშაობა სამრეწველო ობიექტებზე და კოლმეურნეობებში. შემოქმედითი ღრმად უნდა გაეცნოს იმას, რასაც ხატავს. ამ თვალსაზრისით უინტერესო როლია ის სამართლიანი შენიშვნები, რომლებიც მუშებმა წამოაყენეს საგამოფენო დარბაზში მხატვრებისა და მუშების შეხვედრისას. შენიშვნები ძირითადად ეხებოდა იმას, რომ მხატვრები ზოგჯერ ზერულად ვეიდებოდნენ მათ წინაშე მდგომ ამოცანებს, თავიანთ ნაწარმოებებში ვერ ავლენენ ყველაზე დაბასასათებელს, უმთავრეს მნიშვნელობებსა თუ საკოლმეურნეო ცხოვრებაში. მომავალ წელს მოსკოვში ეწყობა ამ თემისადმი მიძღვნილი საკავშირო გამოფენა. ქართველ მხატვრებსა სერიოზული მუშაობა უნდა გასწიონ, რათა გამოფენაზე ღირსეულად წარსდგნენ. თბილისში გამართულ, შრომით აზნისხელ გამოფენაზე წარმოდგენილი ბევრი ნამუშევარი მათი ავტორების საუკეთესო ნაწარმოებთა რიცხვს არ მიეკუთვნება და, ამდენად, გამოფენა სრულად ვერ ასახავდა ჩვენი სახეობის ხელოვნების დღევანდელ დონეს, ქართველ მხატვართა და მოქანდაკეთა მოვლს შესაძლებლობებს.

მხატვრული ოსტატობის პრობლემა დღეს მთელი სიმახვილითაა დასმული. მაღალი იდეოლოგიასთან ერთად ნაწარმოები აუცილებლად უნდა იყოს მაღალი შემოქმედებითი ოსტატობის ნაყოფი. უდიდობა, ხელოსნური ნამუშევრებისათვის გამოფენებზე ადგილი არ უნდა იქნეს. არაივითარი აქტუალური თემა და დროის უკანასკნელი არ შეიძლება ჩაითვალოს გასამართლებელ მიზეზად, როცა ნაწარმოები მხატვრულად უხარისხობა. როცა საქმე ეხება ჩვენი ხელოვნების პრესტიჟს, მის ავტორიტეტს, მეტი მომთხვენლობა და სიმკაცრე ვეგარობება.

ქართულ საბჭოთა სახეობის ხელოვნებას დიდი წარმატებანი გააჩნია და მით უფრო დასაბნა დღევანდელ გამოფენებზე დაბალ პროფესიულ დონეზე შესრულებული, უხარისხი ნაწარმოებთა ხილა. მხატვრული ოსტატობა ხელოვნების გარეგნული გამოხატულება არ არის, იგი აზრის გადმოცემა და მხატვრული სახის გახსნას გულისხმობს. ცხოვრების

მაღალ იდეალებთან ერთად, ამაში დიდ როლს თამაშობს წმინდა პროფესიული ცოდნა და ჩვევები. კომპოზიციის საკითხები, ფერის პრობლემა, მხატვრის ინდივიდუალური ნიჭის გამოვლენა, ტრადიციების ღრმა ათვისება (რაც სრულიად არ უარყოფს ხელოვნობას) ჩვენი მხატვრობის ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს.

სოციალისტური რეალიზმის პრინციპების საფუძველზე ჩვენმა მხატვრებმა ააოთლად და დღემდე უნდა ასახოთ ჩვენი ცხოვრების სხვადასხვა ძარე. სოციალისტური რეალიზმის მეთოდი რეალისტური გამოხატვის ფართო დიაპაზონს გულისხმობს. იგი არ უნდა იქნას გაგებული ისე, თითქოს აუცილებელია მხატვრული სახის „ცხოვრებისაგარი“ გადმოცემა, თითქოს მხატვრული პირობითობა რეალისტური ხელოვნებისა და დასაყვას და, უფრო მეტიც, მოღერინობის ესეთიკური სურათის გადასღერება წარსადადგენდეს. საგარამ ეს როლი უსახის ვას პრიმიტივიზმისა და აბსტრაქტული უსახეობის აპოლოგეტებს. ახალ გამოხატულებათა თემა, ეფემოქედებითი ნოვატორება ჩვენი დროის ინტერესებსა და სულიკვეთებას უნდა შესაბამებოდნენ.

საკვ ცვის დადგენილებაში „ლიტერატურულ-მხატვრული კრიტიკის შესახებ“, რომელიც 1971 წლის წინ იქნა მიღებული, საზგასმულია, რომ კრიტიკის ვალია „ღრმად გაახალისოს თანამედროვე მხატვრული პროცესის მოვლენები, ტენდენციები და კანონზომიერებანი, ყოველწარმად შეწყვიტოს ხელი პარტიულიზმისა და ხალხურობის ღერინური პრინციპების გასტკიცებას, იბრთოს საბჭოთა ხელოვნების მაღალი იდეურ-ესეთიკური დონისათვის, თანმიმდევრულად გაილაშქროს ბურჟუაზიული იდეოლოგიის წინააღმდეგ. ლიტერატურულ-მხატვრული კრიტიკა მოქმედებს ისე თელი შეუწყოს ხელოვნების იდეური პროპოზიტის გაფართოებას და სისი ოსტატობის დახვეწას“.

ასრულებს თუ არა ჩვენი კრიტიკა ამ ფრიად საპასუხისმგებლო მოვალეობას? სამუშაოდ არა!

კრიტიკა ჩვენი მუშაობის ერთ-ერთი ყველაზე ჩამორჩენილი უბანია. მიეწყება მთელა გამოფენებისა თუ ცალკეული ნაწარმოებების კრიტიკული განხილვა. იტყვიან პროფესიული კრიტიკული წერილები ჩვენს არასში. მხატვრული ცხოვრების იფერი მოვლენა ყოველგვარი შეფასების გარეშე დატოვებული. ჩვენი ხელოვნებათმცოდნეები ამტკიცებენ ძველი ხელოვნების საკითხებზე წერონ (ცხოვრება ასე უფრო ყწარია!), ვიდრე თანამედროვე ხელოვნების პრიბლემებზე. ჩვენ კარგად გვესმის კოტიკისა და ხელოვნების ისტორიის სპეციფიკური თავისებულებანი, მაგრამ დღევანდელი დღის ამოცანები შემოქმედებით ცხოვრებაში სწორედ მაღალკვალიფიციტრულ ხელოვნებათმცოდნეობა აქტიურ მონაწილეობას მითითებს. ამას დიდი ყურადღება უნდა მიაქციოს მხატვართა კავშირმა.

ჩვენი შემოქმედებითი კავშირის მნიშვნელობა ქართული საბჭოთა სახეობის ხელოვნების განვითარების საქმეში მეტად დიდია. კავშირის უნარბა მუშაობაზე დიდად არის დამოკიდებული შემოქმედებითი, იდეურ-აღმზრდელიობით, ორგანიზაციული თუ საყოფაცხოვრებო-მხატვრული საკითხების სწორად გადაწყვეტა. კავშირის ყოველი წევრი თანბრად უნდა გრძნობდეს პასუხისმგებლობას იმ ვითარებისათვის, რომელიც მის კოლექტივში არსებობს.

კოლექტივების გრძნობა — საერთო წარმატებების საწინდარია. შემოქმედებითი კავშირი უნდა შეიქმნას ის მეგობრული ატმოსფერო, სადაც ამახავის ბედი ყველას საზრუნავია, სადაც მეგობრის მერყობა შემოქმედებაში, მისი შეცდომები ყველას ზრუნვის და ყურადღების საგანია. თუნდაც მკაცრი, მაგრამ მეგობრული კრიტიკა — ნიშნავს ზრუნვას არა მარტო ცალკეული მხატვრის შემოქმედებაზე, არამედ საერთოდ ჩვენი ხელოვნების განვითარებაზე. შენიშვნებზე ტაქტიკით უნდა მივეთვითო. რა-ოდენ მნიშვნელოვანია ამ მხრივ დიდი რუსი მხატვრების დამოკიდებულება ერთმანეთთან. როცა რეპინმა, ვასნეოვმა, პოლენოვმა იგრძნეს, რომ სურვილს ნახატი უჭირს, რომ მისი ნახატი „ვერ არის ფერწერის სიმაღლეზე“, მათ გადაწყვიტეს მოწყობა ერთობლივი მუშაობა-შეკრებანი, რომლებზეც სურვილს მოიწყვიეს, როგორც ჩვეულებრივ შეხვედრებზე. ეს დიდი სითბოთი და ტაქტით იყო გაკეთებული, რათა არ შელახულიყო მხატვრის თავმოყვარეობა. ამ ფაქტში ამახანავრი ურთიერთ-დამოკიდებულების უმაღლესი გამოვლენა.

მხატვართა შემოქმედებითი ოსტატობის ამაღლება და დახვეწა, იდეურ-აღმზრდელიობით, საორგანიზაციო მუშაობა და კიდევ მრავალი საკითხი შემოქმედებით ორგანიზაციის საქმიანობაში ერთიანდება. ამ საქმიანობის დიაპაზონი და პირობინტი მეტად ფართოა. უმთავრესი კი მხატვრული ოსტატობის სრულყოფაზე ყოველდღიური ზრუნვა, ზრუნვა იმაზე, რომ ყოველმხრივ ამაღლდეს ხელოვნების ნაწარმოებთა იდეურ-მხატვრული დონე.

ზოგ შემოქმედებითი კავშირი მხოლოდ საყოფაცხოვრებო კეთილმოწყობის, მხოლოდ მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების წყაროდ მიაჩნია და მასში წმინდა შემოქმედებითი ინტერესები იცვლება დაკვეთების „ხელში ჩაგდებას“ დაუკუებელი ჟინითა თუ სხვა ამგვარი სენით. ყოველი ჩვენთაგანის ვალია ბრძოლა გამოფენადლოთ ასეთ ტენდენციებს. კავშირის ყოველი წევრი თანბრად უნდა გრძნობდეს მორალურ ვალდებულებას მთელი კოლექტივის წინაშე.

ჩვენი კოლექტივის თითოეული წევრი ვალდებულია ხელი შეუწყოს მაღალ შემოქმედებითსა და ზნეობრივ ატმოსფეროს, რათა ყველა პირობა შეიქმნას მუშაობისათვის. საკუთარი თავისადმი მკაცრი მომთხვენლობა, მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა, კოლექტივისადმი პატივისცემა შექმნის ჭეშმარიტად მეგობრულსა და საქმიან ვითარებას, რომელიც ასე საჭიროა ყოველთვის და ყველგან.

ქართველ მხატვრებს ფართო შემოქმედებითი ასარეზი აქვთ. ეჭვი არ არის, ისინი პირნათლად მოიხიდან ვალს ქვეყნის, ხალხის და პარტიის წინაშე.

შეოქმედებითი შთაბრძნება ხალხს

ძვირფასო ამხანაგებო და კოლეგებო, საქართველოს მხატვრებო! სხვა საბჭოთა მხატვრებთან ერთად ამ დღებში თქვენ დიდი აღფრთოვანებით ემზადებით სოციალისტური მხატვრული კულტურის ტრადიციულ ზეიმში მონაწილეობის მისახლებად. ზეიმში, რომლის დევიზია დიდი ღერინის ისტორიული სიტყვები „ხელოვნება კეთუნის ხალხს“. ამ სიტყვებმა საბოლოოდ განსაზღვრეს საბჭოთა ხელოვნების მაღალი აზრი და დანიშნულება.

ახალი შემოქმედებითი წარმატებით ხდებით თქვენ, ქართველ მხატვრები ამ შესანიშნავ ღღესასწაულს. ფერწერა, მოქანდაკეთა, გრაფიკოსთა, დეკორატიულ-გამოყენებითი და მონუმენტური ხელოვნების ოსტატთა შემოქმედებისათვის ნიშნადობლივია იდეური მონაწილეობა, თანამედროვე კულტურის განვითარებაში. სოციალისტური პრინციპების ერთგულება, თვითმყოფადი, ხალხური ტრადიციების მიმართ ღრმა ყურადღება, მაღალი პროფესიული ოსტატობა. გამოფენას „ღღესასწაულს“, რომელზეც ამ მოკლ ხნის დინ ასეთი მონაწილეობა დაიხსნება, კიდევ ერთხელ დაადასტურებთ ქართული სახეობის ხელოვნების განუყოფელი კავშირი ხალხის ცხოვრებასთან, შრომით საქმიანობასთან. გამოფენაზე წარმოდგენილი ნამუშევრები თავისებური ღირსეული წვლილი იყო ქართველ მხატვრებსა მეცხრე ხუროწვლად.

ფერწერულ ტილოებში, გრაფიკულ ფურცლებში, სკულპტურულ კომპოზიციებში, ქედურ რელიეფებში გამოხატულება მკვეთრად თანამედროვეთა — რუსთავის მეტალურგთა, ენგურჩების და ორთაქალაქის მშენებელთა, სვანეთის შრომელთა, რესპუბლიკის სახელგანთქმულ მეღვინეთა და მენიჭეთა მაღალია შრომის.

1960-იანი წლებიდან საქართველოს სახეობის ხელოვნება განიცდის საგრძობად აღმავლობას. ამაში დავალი მოქმედებს არა მარტო უფროსი თაობის სახელმძღვანელო მუშაობა და მათი მხარდაჭერა, არამედ ახალგაზრდობასაც. ქართული ხელოვნება ფართოდაა აღიარებული როგორც ჩვენში, ასევე საზღვარგარეთ. ქართველ ხელოვნათა ნაწარმოებები ყურადღებას იმსახურებს საკავშირო და საერთაშორისო გამოფენებზე, რაც უდაოდ განმარობებულია მათი ფაქტი პოეტურობით, თვითმყოფადობით.

ქართველ მხატვართა შემოქმედებაში ნათლად იგრძნობა ჩვენი დროის სუნიჭა, ქეშმარიტი მოქალაქეობრიობა, პარტიული რწმენა. ქართველ მხატვართა შესანიშნავი კოლექტივი მუდამ საბჭოთა ხელოვნების ავანგარდია.

„სახეობის ხელოვნების კვირულის“ დღებში რესპუბლიკის ქალაქებსა და სოფლებში გაიხსნება თქვენი ნაწარმოებების გამოფენები. თანამემამულენი იხილვენ თქვენი შემოქმედებითი მივლინების შედეგად შექმნილ ნაწარმოებებს, რომლებშიც გადმოგება თავად დებული შრომის ფართო პანორამა. გელით მრავალრიცხოვანი, ღირსსახლოვარი შეხვედრა თქვენი ნაწარმოების გმირებთან. სახეობის ხელოვნების ასობით თავანისცემული მოვკა თქვენს სახლონობებში, გაიცნობა თქვენს შემოქმედებას, თქვენს გავგებას.

განსაკუთრებული მზადება მიდის ახალგაზრდა მხატვართა „სახეობის ხელოვნების კვირულის“ მოსაწყობისათვის.

ბად, რომელიც მიეძღვნება ღღინური კომპოზიციის XVII ყრილობას. ქვეყნის ახალგაზრდობა ახალი შრომითი მიღწევებით აღნიშნავს თავის ზეიმს, დამსახურებულად ხდებდა ამ ყრილობას საქართველოს ნიჭიერი შემოქმედებითი ახალგაზრდობა. მათ მიერ შექმნილი პორტრეტები, თემატურ-სიუეტური კომპოზიციები, პეიზაჟები, გულწრფელად მოუთხოვრებ მხატვლურ კვების სიკაბუკის შესანიშნავი საქმეებზე. საქართველოს სახეობის ხელოვნების ოსტატები განუხრელად იღვწიან თანამედროვეობის შესწავლისა და მხატვრული განვითარებისათვის.

ხელოვნება დღითიდღე სულ უფრო იჭრება ადამიანის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის სხვადასხვა სფეროში, აქტიურად მოქმედებს მისი აზროვნებისა და გრძნობების ფორმირებაზე. დღეს განუსაზღვრელად გაფართოვდა ხელოვნების გავლენის სფერო, მისი აღმზრდელიობა, პროპაგანდისტული როლი: ეს კი კიდევ უფრო ზრდის მხატვრის პასუხისმგებლობას თავისი შემოქმედებისა და ნაწარმოების მაღალმხატვრულანობაში. საბჭოთა ხალხის შთაგონებული შრომა და მიღწევები მხატვრის შემოქმედების ძირითადი საზრდა.

საქართველოს სახეობის ხელოვნების ოსტატები, ისევე როგორც საბჭოთა მხატვრების მრავალრიცხოვანი კოლექტივი, იღვწიან სოციალისტური ეპოქისათვის შესაფერის ნაწარმოებთა შესაქმნელად. ხალხის შრომითი წარმატებების სიმართლით ასახვისათვის. ქართული საბჭოთა ხელოვნების განვითარების გზა ნათელი მავალითია ხალხის შემოქმედებითი სამსახურისა, სოციალისტური რეალიზმის პრინციპების ერთგულებისა. ქართველ მხატვრებმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს საბჭოთა სახეობის ხელოვნების განვითარებაში, გაამდიდრეს იგი. მათი შემოქმედება გახდა ჩვენი დიდი მრავალრიცხოვანი მხატვრული კულტურის განუყოფელი, მოწინავე ნაწილი.

საბჭოთა საქართველოს ხელოვნება ნათლად ამტკიცებს, რომ იყო მხატვარი საბჭოთა ქვეყნისა — ეს ნიშნავს ყოველთვის და ყველაფერში დარჩე პარტიის საქმისადმი ერთგულები, იყო ხალხთან ერთად, იტოვრო მისი საქმიანობით, მოამბარო მას მთელი შენი ნიჭი და ოსტატობა, მინიჭო ბედნიერება და განაცდევინო ესთეტიკური ტკობა.

სსრკ მხატვართა კავშირის გამგეობის სახელით გულთბილად გილოცავთ თქვენ, ძვირფასო ამხანაგებო, ჩვენი სახეობის ხელოვნების ზეიმს. მინდა გამოთქვა რწმენა, რომ ქართველ მხატვრები კვლავაც იქნებიან ჩვენი ხელოვნების ავანგარდში, იქნებიან აქტიური მონაწილენი საბჭოთა ხალხის შრომითი მიღწევებისა.

თქვენს ხელოვნებაში ყოველთვის ფერდა ინტერესი სოციალისტური სამშოლლობისადმი, თქვენი შემოქმედებითი ნაღვილი და ნაწარმოები მუდამ იწვევდა დამსახურებულ, საერთო სახლონ ალარებას.

ქართული ხელოვნების მოღვაწეთა ყველა თაობას მინდა მთელი გულით ვუსურვო დიდი შემოქმედებითი მიღწევები და შრომითი სისარული.

ნ. კონოპარიკვი

სსრკ მხატვართა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე რსფსრ სახლონ მხატვარი

ხუთშაბათს, 18 აპრილს, დილის 10 საათზე ა. ზორაძეს სახ. მსხარობის სახლონი გამართება საქართველოს მხატვართა კავშირის გამგეობის

გ ა ვ ა რ თ ი ა ვ ა ლ ი კ ლ ე ნ შ ი

„საპარტოვო მხატვართა კავშირის ანოცანავი

სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად

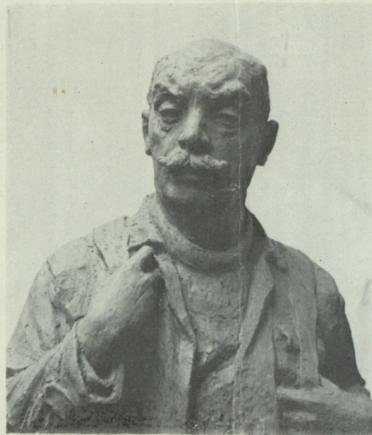
მომხსენებელი — მხატვართა კავშირის პირველი მდივანი ნ. ჯანაბრიძე

ქართული გრაფიკა

1974

1

2

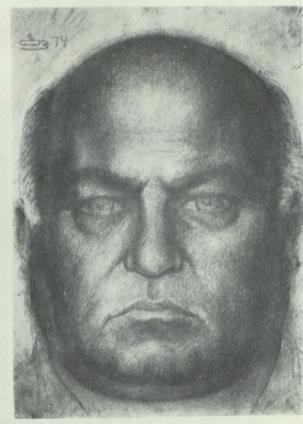
3

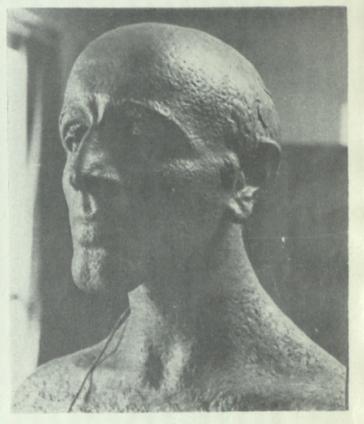
4

5

6

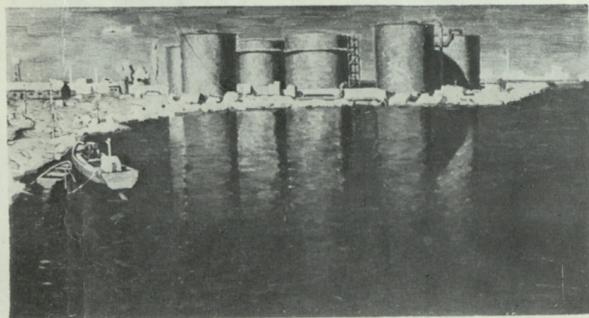
7

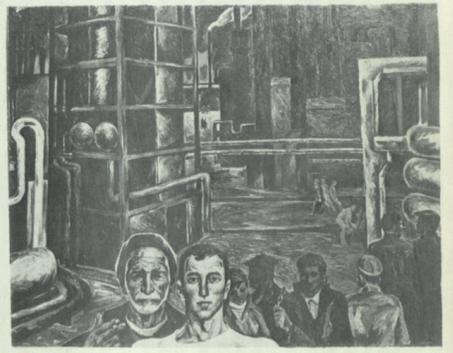
8

9

10

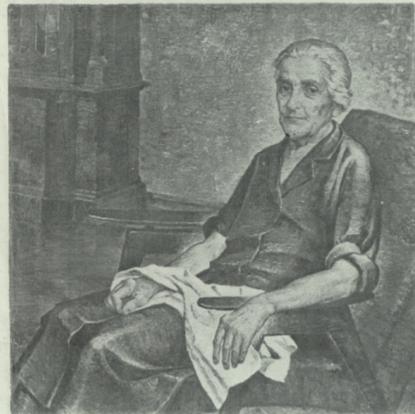
11

12

13

14

15

16

17

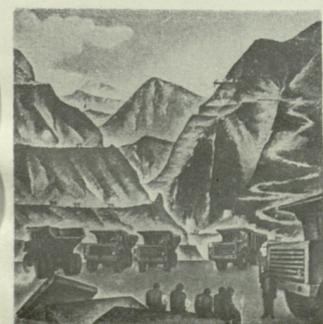
18

19

20

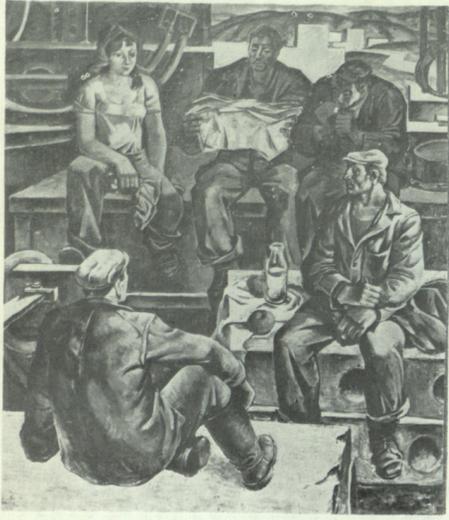

21

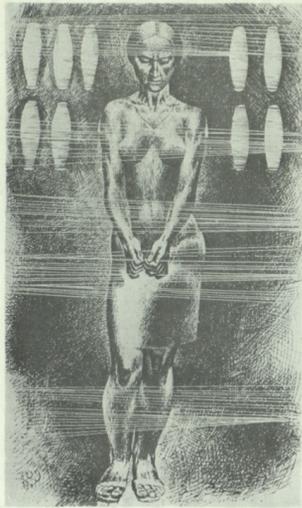

22

1. კ. სანაძე. მეჩაიეები.
2. ვ. მიწანდარი. მუშის პორტრეტი.
3. ს. პაპაძე. პორტრეტი.
4. ბ. თოთიბაძე. ნ. მუსხელიშვილი.
5. გ. ჩირინაშვილი. მთიელი გოგონა.
6. გ. ფირცხალავა. პორტრეტი.
7. დ. ბაბაშვილი. ი. გაბაშვილის პორტრეტი.
8. კ. ტაბატაძე. მეხრე.
9. კ. იონათაძე. მთებში.
10. შ. ჯამთარაძე. აკვედუკის მშენებლობა.
11. შ. ხოლუაშვილი. ჭარხის ეზო.
12. ბ. თოთიბაძე. ხესურეთი.
13. მ. ასობაძე. მთებზე.
14. რ. კეკელიძე. დედის პორტრეტი.
15. ბ. ლომიძე. შეგობრი.
16. ნ. იანაშვილი. დოდო ჭიჭინაძე.
17. ტ. სისხრულაძე. ალიოზა ჯაფარიძე.
18. ზ. გოლაძე. მომკვლი ქალები.
19. მ. მერაბიშვილი. ერეკლე მეორე.
20. ზ. სამხარაძე. მწყემსი.
21. დ. ბაგდაშვილი. ენგურის დილა.
22. ბ. დობაშვილი. პეიზაჟი.

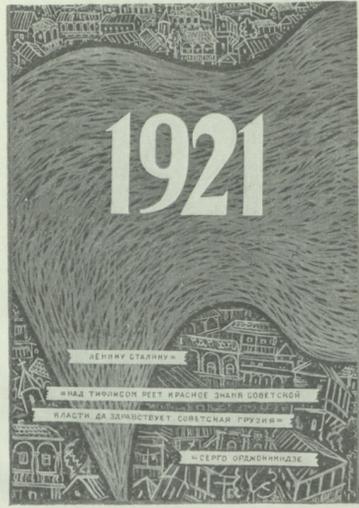
1

2

3

4

5

6

7

8

9

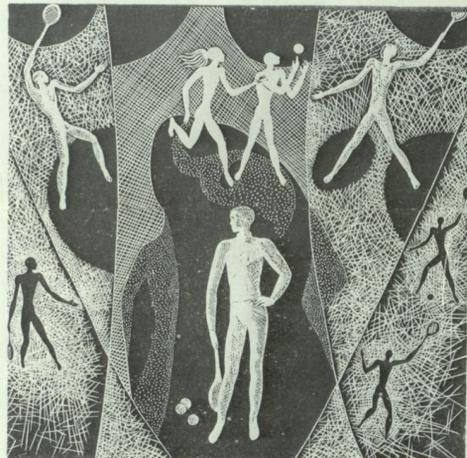
10

11

12

13

14

15

16

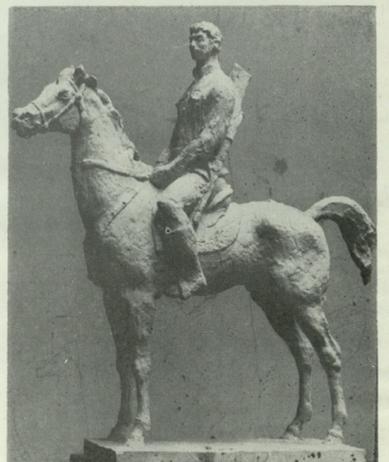
17

18

19

20

21

22

23

1. ო. ჩუბინიძე მშენებლები
2. ღ. მრისთავი. მქსოველი ქალი.
3. ა. ადამაძე. 1921 წელი საქართველოში.
4. ი. გორდელაძე. პოლიტიკური პლაკატი
5. ნ. ბერძენიშვილი. ძველი თბილისი.
6. ლ. ქველიძე. კოლმეურნე გოგონა

7. ნ. მისნიძე. დელაშვილობა.
8. ბ. ციხაძე. ნიკოლოზ ბარათაშვილი.
9. ო. სულაბა. ჰესის მშენებლობა.
10. მ. ზანდუხიძე. ჩვენ ვიცავთ მიწას.
11. რ. იაშვილი. დეკორატიული სკულპტურა.
12. ბ. ჯირბუღია. გარეუბანზე.
13. ა. თევზაძე. ვარჯიში.
14. ბ. ი. მირზაშვილი, ბ. ბ. მირზაშვილი. პლაკატი.
15. რ. თორდია. მარმარილოს კარიერი.
16. ხ. ინაიშვილი. ეზო.
17. ლ. მხემიძე. ზაქარია ფალიაშვილი.
18. ა. ბობროვსკი. გოგონას ფიგურა.
19. ნ. ნიჟარაძე. ძველი თბილისი.
20. ი. ოქროსიძე. მეფე.
21. ნ. მალაზონია. პლაკატი.
22. პ. ბასილაშვილი. თეთრი ცხენები.
23. ო. ჩხარტიშვილი. ჰემინგუის მოსაკონფერაბელი.

შეგონებები პრტიკისათვის

უკანასკნელ წლებში ხშირად გვხვდება მხატვრული კრიტიკის მისამართით: რომ ის ჩამორჩა ლიტერატურულ-მხატვრულ შემოქმედებით ცხოვრებას, პასიურად ეგრეთწოდებულ „კრიზისის“ და რატომ მოიხიბლა მისი ნაწარმი კრიტიკის ეგრეთწოდებულ „კრიზისის“ და რატომ მოიხიბლა მისი ნაწარმი კრიტიკის ეგრეთწოდებულ „კრიზისის“ და რატომ მოიხიბლა მისი ნაწარმი კრიტიკის ეგრეთწოდებულ „კრიზისის“...

დღი და ღამე მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

დღეს აღმართული კრიტიკის ნებისმიერ შემთხვევაში უნდა იქნეს მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

ქართული პლაკატის წარმატება

უკანასკნელი წლების მანძილზე პლაკატის ხელოვნებამ განთავსების მაღალ დონეს მიაღწია. ქართული მხატვრული პლაკატის ხელოვნება მსოფლიოში უმაღლეს დონეზეა განვითარებული. პლაკატის ხელოვნება მსოფლიოში უმაღლეს დონეზეა განვითარებული. პლაკატის ხელოვნება მსოფლიოში უმაღლეს დონეზეა განვითარებული...

პოლიტიკური სატირის დარგში წარმატებით მუშაობს მხატვარი გივი ლომიძე. მისი პლაკატები გამოვლენენ წარმოდგენილი მისი ნაწარმების უფრო მეტად — „შევიღონ და ცივილიზაცია“ — აღნიშნა.

უკანასკნელი წლების მანძილზე პლაკატის სექციის წევრი მხატვრები წარმატებით მონაწილეობენ რესპუბლიკურ და საკავშირო აგრეთვე მსოფლიო, ლენინური, ვილნიუსის, პოლონური, გამართულ გამოფენებზე.

პლაკატის IV საკავშირო გამოფენაზე ქ. ვილნიუსში, რომელიც სსრ კავშირის 50 წლისთავს მიეძღვნა, საქართველოს ექსპონატია თვალსაჩინო მხატვრული დონით გამოირჩეოდა, რაც განხილავდა აღნიშნულ მომსწერებლებს — მ. სოლოვიოვის, იოვანეს დარგსა მიერ. სსრ კავშირის მხატვართა კავშირის საბჭოთა დაილობით და დაიბრუნდა მხატვრული სამართა ცივილიზაცია, აღქმნა კრიტიკული, გვიანდელი ნოდარ მაღალხიანი და ირაკლი გორდელაძე. ეს უთუოდ მოწოდებს ქართული პლაკატის აღმავლობას, მის ფართო აღიარებას.

ირაკლი გორდელაძე

თუ იმ მხატვრულ მოვლენას, მით უმეტეს თუ ის შემოქმედია. ამიტომ შესაძლებელია დღეს აღმართული ურთიერთობაში უფრო მიმართულია და ძლიერი იქნება მხატვრული მოვლენები, რომლებიც გრძნობას, მორალურ, ჰუმანურ საქმის უსაყურდობას, ვინაიდან შემოქმედებაში აღმართული ურთიერთობის მართლმართლობა უნდა იქნება უმეტესად მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

დღი და ღამე მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

დღეს აღმართული კრიტიკის ნებისმიერ შემთხვევაში უნდა იქნეს მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

დღი და ღამე მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

დღეს აღმართული კრიტიკის ნებისმიერ შემთხვევაში უნდა იქნეს მხატვრული მოვლენის ანალიზი სოციალური მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას თვითმყოფადობის მაგისტრალი უნდა შექმნას ცალკეულ შემოქმედებას...

ელეგია ანაგორაძე

მხატვარი და ხუროთმოძღვარი

თანამედროვე ინტერპრეტაციის არქიტექტურულ-მხატვრული სახის ჩამოყალიბების პროცესი ჩვენში, არსებითად, 50—60-იან წლებში დაიწყო. დღესაც მთელი საქართველო არქიტექტურა ძირითადად, თვისობრივად განსაზღვრულია განიცდის, იქმნება გამოხატულების სრულიად ახალი ფორმები; როდესაც ახალი სრულყოფილი კონსტრუქციების და ახალი საშენი მასალების გავლენით იცვლება არქიტექტურის ტექნიკური შესაძლებლობები, იცვლება ესთეტიკური კრიტერიუმები. განვითარების ამ საფართო პროცესში სრულად ახალი სახის იღებს თანამედროვე ინტერპრეტაციას. პომპეზობა, გადაჭარბებული სივრცობითობა და დეკორატიული გადაწყვეტები ადვილად ეთანთხებას ადამიანურ „მსახურს“, ფუნქციურად გამართლებულ ლაუნჯურ, მარტივ ფორმებს. დღე მნიშვნელობას იქნის საშენი მასალის სპეციფიკური თვისებებიდან. საშენი და მასპირაკოვებელი მასალების ფერი, ფაქტურა თავისთავად იქცევა ინტერპრეტაციის ესთეტიკური სახის ჩამოყალიბების საფუძველად. აღნიშნული ხანადაც, ამავე დროს, საზოგადოებრივი ინტერპრეტების დიდ გავლენას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იქნის ინტერპრეტაციის ფუნქციური აღნიშვნებიდან გამომდინარე კონკრეტული მხატვრული სამუშაოს, სახეობის და დეკორატიული-გამოყენების ხელოვნების სინთეზური შერწყმა არქიტექტურისა და მხატვრული უსაფრთხოების სახეობისა და დეკორატიული-გამოყენების ხელოვნების სინთეზური შერწყმა არქიტექტურისა და მხატვრული უსაფრთხოების სახეობისა და დეკორატიული-გამოყენების ხელოვნების სინთეზური შერწყმა...

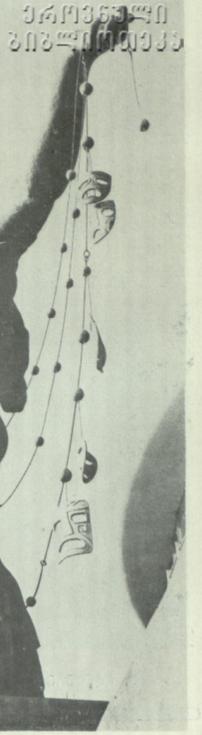
ხუროთმოძღვრების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე, რომლისთვისაც, ობიექტივი მიზნების გამო, დამახასიათებელია ხუროთმოძღვრული ნორმების ერთგვარი სერიოზურობის უნიფიკაციების ტენდენცია. ამრავალ, დღევანდელ პრობლემაში არქიტექტურული გარემოს გაძლიერება ერთგული სახეობის და დეკორატიული-გამოყენების ხელოვნების საფუძველებზე, ამგვარი სახის სინთეზი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იქნის.

ამ დიდ საქმეში გადაწყვეტილი რილი ენიჭება ხუროთმოძღვრებისა და მხატვრების კოორდინირებულ შემოქმედებით თანამედროვე ინტერპრეტაციის შექმნის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს და სინთეზის მაღალგანვითარებული თანამედროვე ფორმების შექმნის საფუძველად.

სეთი თანამედრობის შედეგად ჩვენში შექმნილია არა ერთი სანტიმეტრი ნაწარმი, რომელიც, როგორც ცნობილია, მთელმა რიგმა მიიყვანა ფართო საზოგადოებრივად ურთიერთობა, იქცა მსჯელობის საგნად სპეციალურ ლიტერატურაში, აღინიშნა სახელმწიფო პრემიებით. ამ ნაწარმებებში, თითოეულ ცალკეულ შემთხვევაში შექმნილია სინთეზის თვისებური ინდივიდუალური სახე, ჩანს ამ სინთეზის ფორმისა განვითარების სურათი, რაც მკაფიოდ ასახავს ქართული არქიტექტურისა და მხატვრების პროფესიული დახელოვნების მაღალ დონეს. მაგრამ, ამასთან ერთად, ჩვენს ხუროთმოძღვრულ პრაქტიკაში არის მხატვრული და ხუროთმოძღვრული თანამედროვე ინტერპრეტაციის მისი მავალი ეფექტი, რომელიც ხელოვნებითა სინთეზის პრობლემები განხილავს, ან პირიქით, განვიხილავთ გადართობა, უგვიგონო გამოყენებლობა სცვლის; ასეთ ნიმუშებს, ან თქმა უნდა, არავითარ შემთხვევაში მხატვრულად სანტიმეტრს, ხშირად ნოვატორული ხასიათის, მაღალი პროფესიული ხელოვნებით უსარგებლოდ იმ ნაწარმებებთან, რომლებიც განსაზღვრავენ კლდე თანამედროვე ქართული საშენი ხუროთმოძღვრების იდეო-ესთეტიკურ სახეს.

ამ ნაწარმის ნაწარმობაში განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა, ხუროთმოძღვრებითა ერთად, ექისრებათ ჩვენს მხატვრებსაც, განსაკუთრებით კი მხატვართა ახალი თაობის წარმომადგენლებს.

ინა გიგინაშვილი

მ. ბარამიანიძე

ამ თვეში ცეცხლი ასანთების

შვედ დავრუდი ულრიკ ზამთრიდან და ახლა გვივარს სავერდის ბაღში, ყველა ბურუსი დამიზარა ჩინიანად. ნარკოლოგი თეთრ დროშად გაშლილს.

და რა თბილია, რა საყვარელი, ნახამორად ქველ აგმის კირვები, ჩამოდევნილი ვით აკვარელი, ჩამოგზავნილი ქალის თითები.

აღა არ ვნივი ბედის სანივარს, შევლისლით კედელზე უბარი, შთავარ ბილიკებს ვეღარ დარდილავს და მას გავვეძინ უხავო მგზავრად.

არ ვებებ ჩემი სიციხლის ჩეროს სურათები და ლექსი ფირთბია, სიკვილილი გარდა რამ შემანეროს, ამ მთვეში ცეცხლი ასანთების!

კორნელი სანაძე

მხატვრის კვირვილი ალბათი გაგზავნიან!

„მხატვრის კვირვილი“, რომელიც ჩვეს რესპუბლიკაში უკვე ტრადიციულ დღიასაყვად იქცა, განსაზღვრა ერთ-ერთი და ხალხით, ახალი მალაქით აღზავდა ყვეოფელთ. ამა-თან ცხოვრების სილამაზა ასახველი ამ ხუროთმოძღვრებას იცავს არის, რომ ჩიდწყვეთა ერთად, კიდევ უფრო დაეხმარებოდნენ მხატვრების დაეხმარებოდნენ მხატვრული სამართა ცივილიზაცია, აღქმნა კრიტიკული, გვიანდელი ნოდარ მაღალხიანი და ირაკლი გორდელაძე. ეს უთუოდ მოწოდებს ქართული პლაკატის აღმავლობას, მის ფართო აღიარებას.

ნიის ახალი შენობა, ყვარლის მარის საკუთრივ და სხვ.) დღეს ყველაზე უკეთ, რატომღაც, რესტრუქციებისათვის განხორციელებული მხატვრული მოვლენები, ამას თვალათლივ გვიჩვენებს ბიჭვინთის საკუთრივ კომპლექსი (დგოვრ-ატორ-მონუმენტური ქანდაკებები, პასიური, მოსაკითხი, ლითონქანდაკეობით), ლანჩო, „რუსთაველის“ საგანგებო და სანაშენო მხატვრული გაფორმება და სახანაშენო კომპლექსი ცენტრის სივლი ვანი. და მოწოდებს ამას თუ-გინდ მტკების ტაძართან შედარებას გამოყვეული მონუმენტული და ქანდაკების დამარსებლობა და ძველი თბილისის შემ-კრებ მალაქა შედარებული მტკიცე ხელი „ორგანოსლისა“, ისევე როგორც ფილარმონიის ახალი შენობის წინ ლადა და საბურთალოსი მისი ფასადის მოხდენილად „ჩაწერილი“ ქალის მონუმენტურ-დეკორატიული ფიგურა. „მუზა“, როგორც ამ ქანდაკების უსოფელი, აღნიშნავს, კომპოზიციით და ატრიბუტივებით, მტკიცე სახეზე მხატვრულ აღგორის წარმოდგენს თეატრალური ხელოვნებისა და არქიტექტურასთან სინთეზში მყოფი, ამომწურავად ხანის სახანაშენო სახლის დივანსა.

არც სახელოვანი გზივების, რეკლუციონერების, მწერლების, მეცნიერების და ხელოვნების წარმომადგენელთა შესატყვისი ძეგლებითა ერთ მდინარეში. ხოლო რაც მოგვეჩვენება, უფროვე მეტად ამ შემთხვევით ადვილზე — გარემოსა და ძველის პრობლემებისა და გაბართების გაუთვალისწინებლად არის აგებული.

მოვიყვანო მავალით: ლინის მონუმენტისათვის თავიდანვე მცირე იყო ლინის მოვლა. მოვლანს დღესაც რეკლუციონერების არგის, ხოლო ძველის გარშემო გავრეხულ ყვეოფელისა მივს, სტილიურობა არ ექნება. ალბათ ითვლება, რომ ძველის აღქმისათვის მნიშვნელობა არ ენიჭება მისთვის.

არავითარ უკვლავად იღებდა და არეზერვუ პუშკინის ძეგლსაც. მისთვის სხელთ მონათლული ბაღი ცვენარებით გალარავს, ქვეშ შეავრდეს და გახლეჩა-გამოშლილი სას-საბურთალოსი აქვს ოდესღაც მდებარე და სხვებით დარჩენილი მშობლივითა დასახევენად ადგილი ადგილი. და დარღვა-ინტენსივად და დავის მხრის.

მომსწერნი ვართ კიდევ მეტი შესაბამისობისა. ელბაქის დაღმართის სვერში მოავსებელი საბა-სულხანის ძეგლის შეფუერებად მიიჩნება და ამ მოტივით მიაწოდის მის-სადგომებისკენ გადასახლეს (სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით).

განისვენეთ „დავით გურამიშვილის“ ძეგლიც, რომელიც მისთვის თანაბარდება მიჩნეული ადგილის მაკვირად, ჭკ-ჭკაპის პრესტიჟზე დადებს და შინებში მჭიდროდ შე-მორაკულ სივრცეში „შესახლეს“.

და ბოლოს, თვალ შეავლით მოქანდაკე გოგი ოჩიაურის კვირის სახისათვის „გაქა ვეშველას“. ძველის ორივე მხარეს აღმართული მრავალთავიანი შენობები, თბილისის მათ-საკუთრის სახისათვის ფასადებით, რომელთაც არც დასწევრება აღიარა და არც სიჭრელე, საკალო ფონს უქმნიან ბუნე-ბის წიაღის მტკიცეად და მთქანდაკის იძულებულს ხდიან ხელოვნურად შექმნას „შელის ნუკრისა“ და „ხელი წიფლის“ აგორის შესატყვისის საყარო. განა აკლია მთა და ბარბ თბილის? რათ გადაწყდა მონუმენტური ძეგლის მთავარ ხასხასების „ხევიანე“ პასუხი ვის მოვითხოვთ?!

მხატვარს უნდა ეძლეოდნენ პრიორიტეტი ადგილის შერ-ჩევამი. იგი თავიდანვე უნდა იღებდეს მონაწილეობას ამ ფრიალ მნიშვნელოვანი სახისის გადაწყვეტაში. და ამის რწმუნება უნდა მიეცინდეს მაშინ, როდესაც სინთეზისა და კლასიკური მონუმენტების ხედვითი წირტილები კანონებს საგანგებო წიგნივც კი ეძღვნება.

ყველა ენსა და ქვეყანას გააჩნია თავისი სასიკადალო პო-ეტი, მწერალი, მხატვარი, რომელთა შემოქმედებისა ხალხის, არა მარტო თავისი ორფული კულტურის საზოგადოებრივი მონაწილეობა მიიჩნება და ამიტომაც ერთობად ზრუ-ხენს მისი სახლის პოულობისთვის.

ჩვენ კი... გვავსე ფირსმანი, და ვერ ვუვლით! გვემაყვება, რომ ფირსმანმა მსოფლიო „დაიპყრო“. სინამდვილეში კი, არამე თუ შორი მსოფლიო, თბილისისკენაც არა აქვთ შესაძლებლობა მილიანობაში შეავლით თვალის მის შემოქმედებით მონაწილად.

უკვე ბევრს წერენ მასზე — ჩვენში, უცხოეთში, ქართული ხელოვნების ტრადიციების უდიდეს გამოხატულებად მივიჩ-ნევით, და მაინც, ამ ნაშრომად სახალხო მხატვრების და ხალ-ხურ შემოქმედს, ვილახის წინაშე შიშით თუ რილთ, მისი

აზროვნისათვის გაუგებარ იზმებსაც მიაწერენ. ეგებ ამიტომაც არ ვიზიწყით თავის დროს ფირსმანის ასი წლისთავი (თუმცა მხატვართა კავშირის აღნიშნული თარიღი დროულად შეგასწავნებ) და დგება ამავე მიზეზით, სიცოცხლეში სახლკარს მივლოცავთ და დგება მხატვარმა თავის შემოქმედებას დღესაც ვერ დაუსკურა მუდმივი ბინა საგანგებო მუხუშის სახით.

ალბათ უნდა შევხებოდა რწმუნება: ვ. წ. ძველი თბილისის მი-დადებში, ბუნებრივ ბაღსაში მოქცეული შენობა, ნაყოფი ქართული ხუროთმოძღვრების ტრადიციული და თანამედროვე არქიტექტურული ფორმების შეერთების, ფირსმანის მხატვრობისათვის შესატყვისი ექსპონატით, კოლორიტის შემადგენელი, დაამშენებლად და კულტურული სანახაობითაც გაამდიდრებდა დღევანდელს, სახელსაც გაუთქვამდა!

განა უცხოელზე ადრე ჩვენ არ გვმართებს სათანადოდ დავაფასოთ ეს ყველა დროისა და ყველა ქვეყნის თვისანი-წავალი დიდოსტავი? განა უცხთა ჩვენი ხალხისათვის მისი გულმოდგინდობა და არა გვმართებს ძველი აუვიით საშეღიშ-ნივლივად!

დაბ, მრავალ მსგავს ფიქრს აღვიძრავთ ხელოვნებაზე „მხატვრის კვირვილი“ და ბევრსაც დავიტოვებ საზრუნავს და სათქმელს. თუ გინდ იმაზე, რომ ქართული ხელოვნების უნიკალურ ფონის არამე თუ არ ჰყოფის, ზიანსაც აყენებს მუხუშის შესაბამო შენობა. რომ ქართული საბჭოთა ხე-ლოვნების უნიკალური გამოფენა, „საგანაფხელო“, „საშემოდგომო“ გამოფენები ნაკლებ ასახვენ რესპუბლიკის მხატვრულ ცხოვრებას, მის მხატვრულ პოტენციას და მხატვრულ დონეს.

როგორ არა ვთქვათ! ყოველთვის იყო და იქნება მხატვართა ყურადღების ცენტრში ფერთა და ფორმების ძიება. გტი-უდური და ეპიკური ნამუშევრებიც არ აკლავთ დიდ შემოქმედ. მაგრამ, დროა სახეით ხელოვნებაშიც მივიღოთ ძალით ავანშიანთ დღევანდლობა და მხარი ვუწყოროთ მის გიგანტიურ ნაბიჯებს.

დიდი და პასუხსაგებია მხატვრის როლი ადამიანის ცხოვრებაში! უკვლავდელყოფა ამისა ზიანის მომტანია საზო-გადობისათვის, კულტურული წინსვლისათვის. ხელოვნება თა-ვისთაოდ, ნებისით თუ ენებლით, შევავლავს ახდენს ადამიანის მსოფლმხედველობაზე, აკლავს მის ისეთებებს მრწამსს, მხატვრულ აზროვნებას, გეგოვნებას...

ხელოვნების დედარსი მასების სულიერ გამდიდრებას და აღზრდაშია და იგი ჰუმანიზმს, მშვენიერებას, სილამა-ზეს უნდა ემსახურებოდეს. შემთხვევითი არ არის, რომ ხე-ლოვნების პროპაგანდას ქანდაგებდა და ცხოვრებაში სილამა-ზის შენარჩუნებას, მის ამოსავლ წერტილად განხორმას გვას-წავლავს და დროა სახეით ხელოვნებაშიც მივიღოთ ძალით ავანშიანთ დღევანდლობა და მხარი ვუწყოროთ მის გიგანტიურ ნაბიჯებს.

ზულზარა ჯაფარიძე

